

Statistisch jaarverslag 2020

De diervoedersector in kerncijfers

Statistisch jaarverslag

Inhoud

WIE ZIJN DE BFA-LEDEN?.....	2
BELGISCHE DIERVOEDERSECTOR.....	2
1. Belgische diervoederproductie en de representativiteit t.o.v. BFA.....	2
2. Omzet	3
3. Tewerkstelling	5
4. Evolutie mengvoederproductie.....	6
5. Productie per type diervoeder	9
PRODUCTIE DOOR NIET-BELGISCHE BFA-LEDEN	14
DE EUROPESE DIERVOEDERSECTOR.....	15
1. De 10 meest producerende landen.....	15
2. Import naar België.....	17
3. Export vanuit België.....	17
GRONDSTOFGEBRUIK.....	19
CONCLUSIE - 2020 IN CIJFERS	23

WIE ZIJN DE BFA-LEDEN?

In 2020 telde de Belgian Feed Association (BFA) 138 leden waarvan 110 leden met hoofdzetel gevestigd in Vlaanderen, 15 leden met een Waalse hoofdzetel en 13 leden met hoofdzetel in Nederland.

In dit statistisch jaarverslag wordt soms een onderscheid gemaakt tussen cijfers die betrekking hebben op alle BFA-leden en cijfers die specifiek betrekking hebben op de Belgische diervoedersector. Deze laatste categorie omvat alle diervoeders geproduceerd in België (zowel bestemd voor de Belgische markt als voor het buitenland) én diervoeders die niet in België worden geproduceerd, maar die door Belgische leden op de Belgische markt worden afgezet. Voeders die niet in België worden geproduceerd en door niet-Belgische leden op de markt worden afgezet, zitten vervat in de cijfers die betrekking hebben op alle BFA-leden.

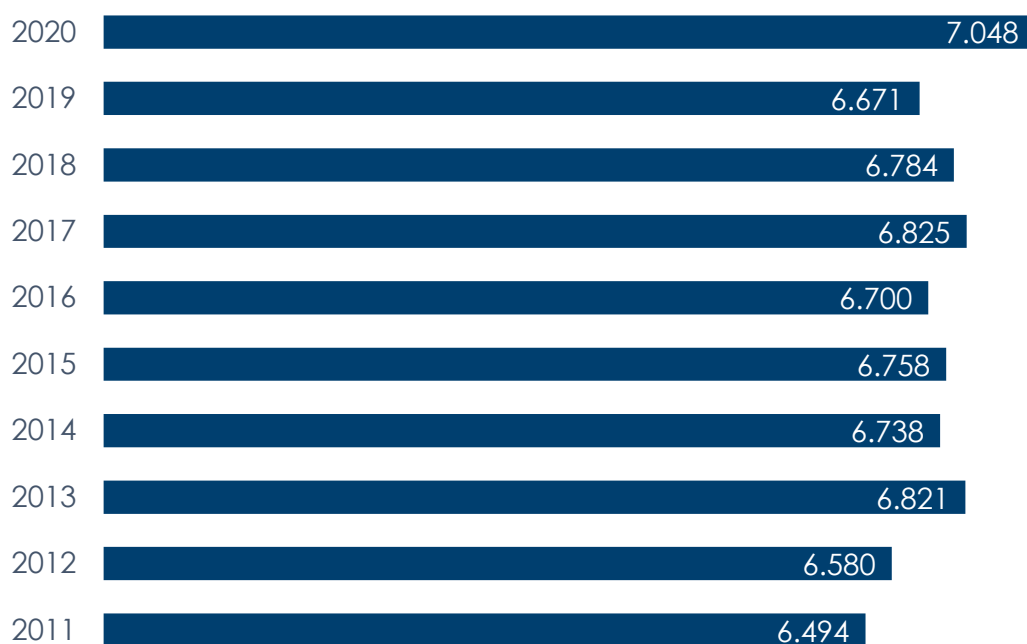
BELGISCHE DIERVOEDERSECTOR

1. Belgische diervoederproductie en de representativiteit t.o.v. BFA

In 2020 produceerden de Belgische BFA-leden 7.048.398 ton diervoeders (excl. voormengsels). In 2020 herstelt de productie zich met 5,7% t.o.v. 2019. In 2018 en 2019 waren de gevolgen van de aanwezigheid van Afrikaanse Varkenspest en het vogelgriep H3 virus immers duidelijk merkbaar.

T.o.v. een totale Belgische diervoederproductie van 7.157.955 ton, vertegenwoordigt de BFA-productie 98% van de Belgische diervoederproductie¹.

¹ Statbel: NACE-codes 10911033 (varkens), 10911035 (rundvee), 10911037 (pluimvee), 10911039 (andere))

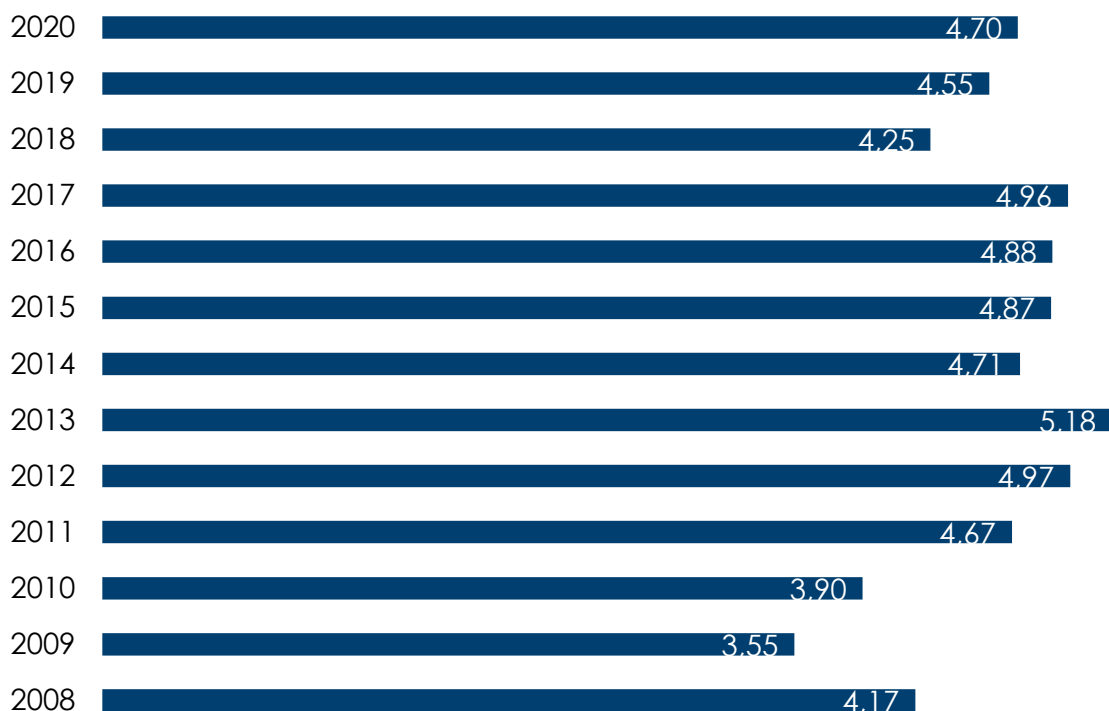
Figuur 1 Totale afzet door Belgische BFA-leden (1000 ton) (Bron: BFA)

BFA vertegenwoordigt 98% van de Belgische diervoederproductie.

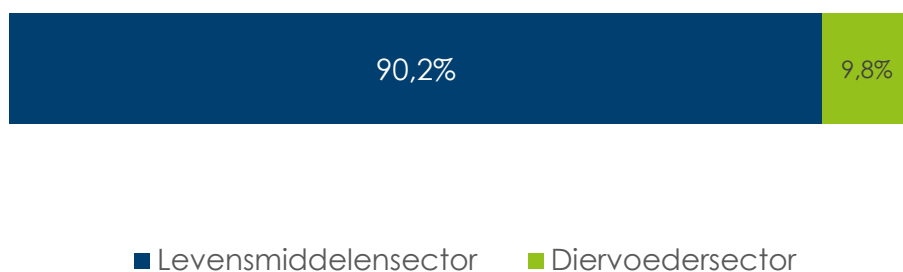
2. Omzet

In 2020 steeg de totale omzet in de diervoedervoederindustrie² met 3,2% t.o.v. 2019 tot 4,7 miljard €. De omzet steeg dus in mindere mate t.o.v. 2019 dan de productie. Het aandeel van de diervoedersector t.o.v. de totale voedingsindustrie steeg in 2020 lichtjes t.o.v. 2019 tot 9,8%. De diervoedersector vertegenwoordigt dus bij benadering 10% van de omzet van de totale voedingsindustrie.

² Omzet op basis van de btw-aangiften van de bedrijven. Het betreft dus niet de "zuivere" omzet van de productie van mengvoeders maar ook andere activiteiten en diensten zitten hierin vervat.

Figuur 2 Totale omzet van de diervoedersector (miljard €) (Bron: Centrale Raad voor het Bedrijfsleven)

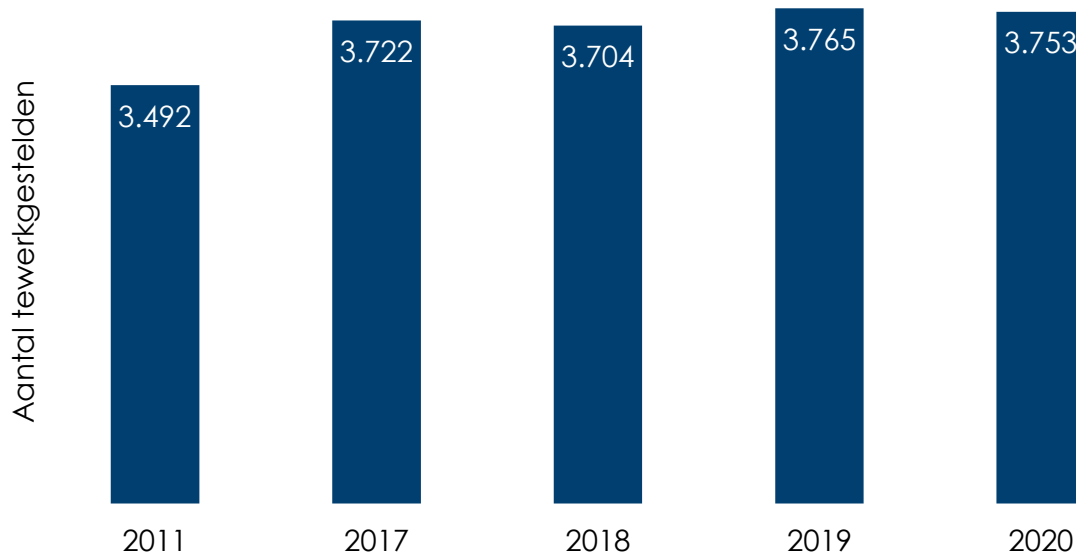

Figuur 3 Aandeel van de diervoedersectort.o.v. de omzet van de totale voedingsindustrie (Bron: Centrale Raad voor het Bedrijfsleven)

De Belgische diervoedersector vertegenwoordigt bij benadering 10% van de omzet van de totale voedingssector.

3. Tewerkstelling

Het aantal tewerkgestelden in de mengvoedervoederindustrie³ bleef de afgelopen 4 jaar relatief constant (3.700 – 3760 tewerkgestelden). Het aandeel van de diervoedersector t.o.v. het aantal tewerkgestelden binnen de totale voedingsindustrie bleef eveneens constant op 4%. Hoewel de tewerkgestelden in de diervoedersector slechts 4% binnen de totale voedingsindustrie vertegenwoordigen, staan ze in voor de realisatie van bij benadering 10 % van de omzet van de voedingsindustrie.

Figuur 4 Aantal tewerkgestelden in de mengvoederindustrie (Bron: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid)

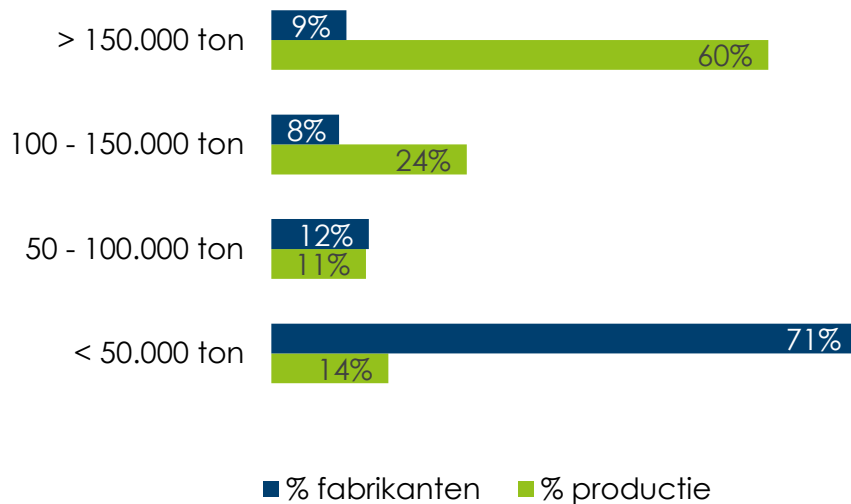
Figuur 5 Aandeel aantal tewerkgestelden in de mengvoederindustrie t.o.v. de totale voedingsindustrie (Bron: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid)

Hoewel de tewerkgestelden in de diervoedersector slechts 4% binnen de totale voedingsindustrie vertegenwoordigen, staan ze in voor de realisatie van bij benadering 10% van de omzet van de voedingsindustrie.

³ NACE-code 10.910 (vervaardiging van veevoeders), excl. 10.920 (vervaardiging van voeders voor huisdieren).

4. Evolutie mengvoederproductie

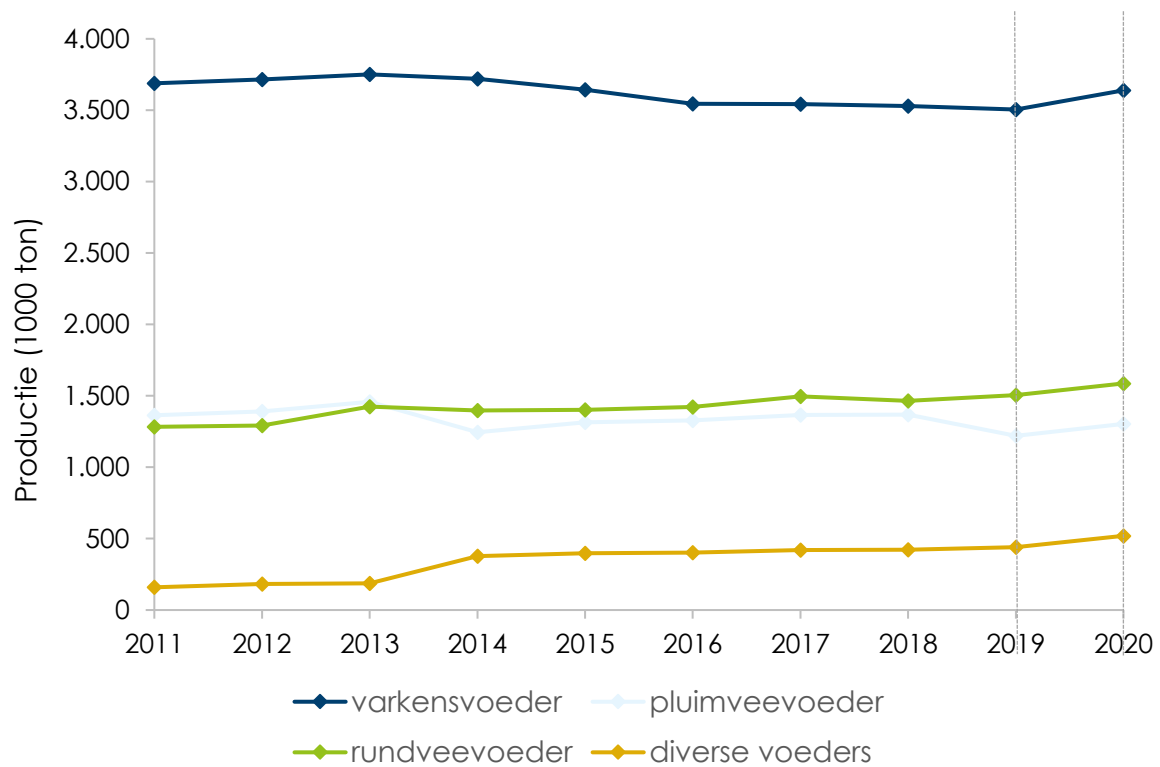
In 2020 bedroeg de totale diervoederproductie, incl. voormengsels, van de Belgische BFA-leden 7.317.486 ton⁴. De 10 grootste fabrikanten vertegenwoordigen 60% van de BFA-productie. 71% van de leden heeft een productie kleiner dan 50.000 ton. Samen produceren zij 14% van de Belgische diervoeders.

Figuur 6 Verdeling van de BFA-productie onder de Belgische BFA-leden (Bron: BFA)

⁴ Op basis van de maandelijkse aangiften van de verkoopcijfers. In 2020 gaven 110 Belgische BFA-leden hun verkoopcijfers aan.

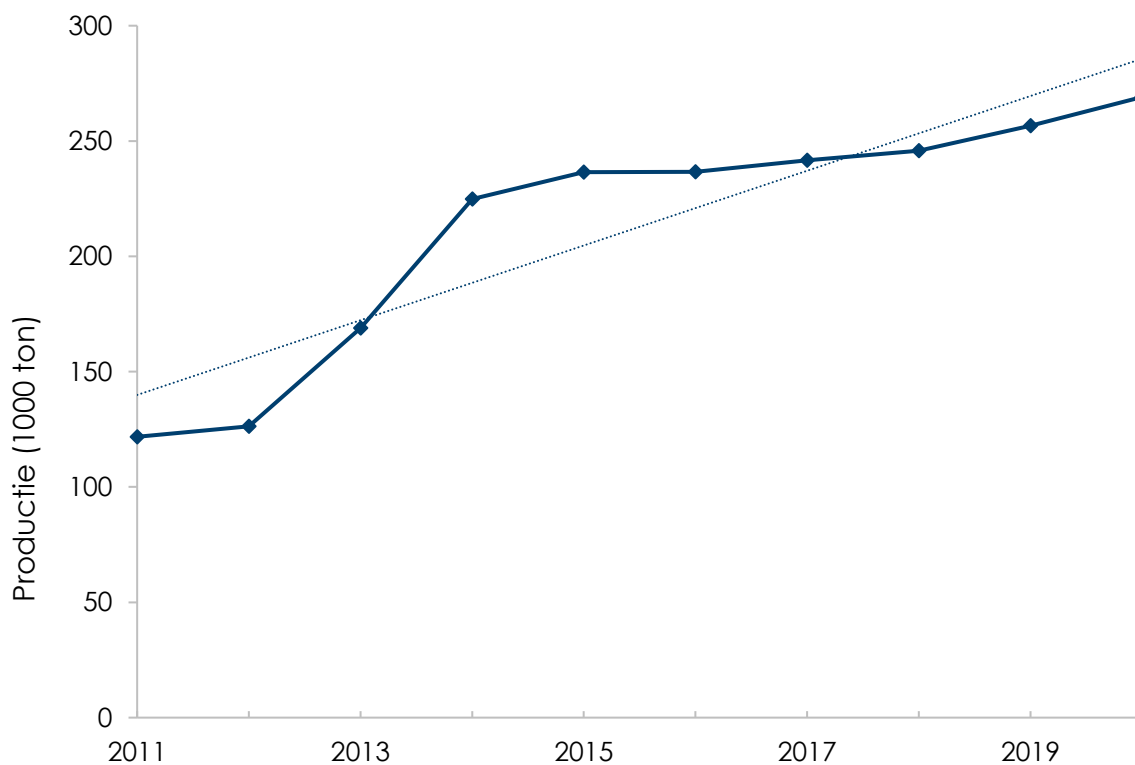
De productie van varkensvoeder steeg in 2020 opnieuw lichtjes (+134.000 ton t.o.v. 2019) na een lichte daling de voorbije 6 jaar. De stijging in rundveevoederproductie van de voorbije 10 jaar zet zich ook verder in 2020 (+80.000 ton t.o.v. 2019). Na een terugval in 2019 omwille van het H3-virus bij pluimvee steeg de productie van pluimveevoeder opnieuw in 2020 (+83.000 ton t.o.v. 2019). De productie van “diverse voeders”, waaronder ook petfood, steeg net als de voorgaande jaren (+80.000 ton t.o.v. 2019).

Figuur 7 Evolutie diervoederproductie Belgische BFA-leden (Bron: BFA)⁵

⁵ Sinds 2014 worden konijnen- en duivenvoeder onderverdeeld bij “diverse voeders” i.p.v. bij pluimveevoeder. Dit verklaart de daling in pluimveevoeder in 2014 enerzijds en de stijging bij “diverse voeders” anderzijds.

In 2020 werd er 269.088 ton voormengsels geproduceerd door 17 Belgische fabrikanten⁶. De productie van voormengsels steeg de afgelopen 10 jaar gestaag.

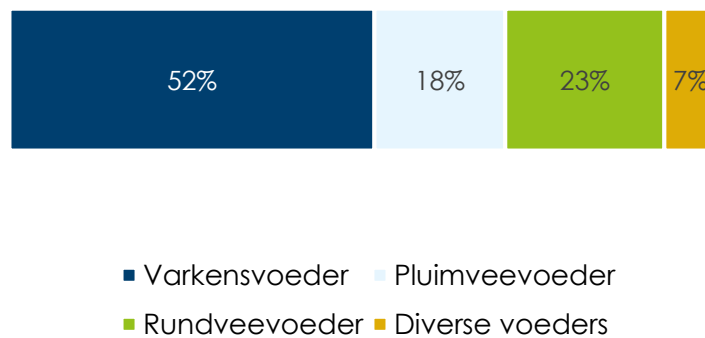

Figuur 8 Productie van voormengsels door Belgische BFA-leden (Bron: BFA)

⁶ 2 van de 17 Belgische fabrikanten die voormengsels produceren, produceren uitsluitend voormengsels.

5. Productie per type diervoeder

In België betreft iets meer dan de helft van de geproduceerde mengvoeders varkensvoerders. Daarnaast nemen pluimveevoeder en rundveevoeder respectievelijk 18% en 23% voor hun rekening. De groep diverse diervoeders omvat o.a. de voeders bestemd voor paarden, konijnen, geiten, schapen, vissen, petfood en duiven)

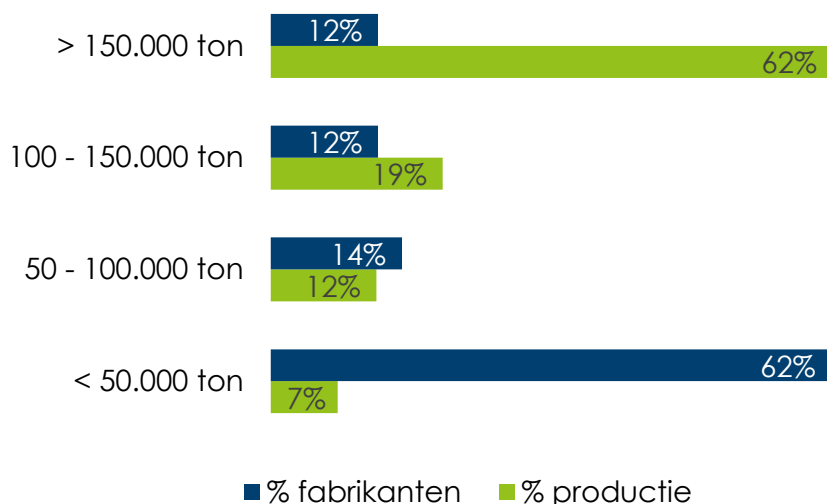
Figuur 9 Verdeling van de productie door Belgische BFA-leden per type diervoeder (Bron: BFA)

Bij benadering de helft van de in België geproduceerde mengvoeders zijn varkensvoerders.

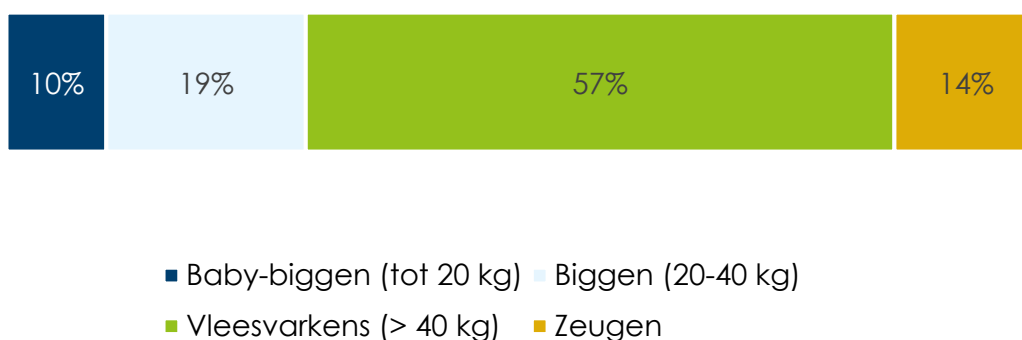
Varkensvoeder

In 2020 waren er 76 Belgische fabrikanten van varkensvoeder met een totale productie van 3.639.057 ton. De 12% grootste bedrijven vertegenwoordigen 62% van de totale varkensvoederproductie.

57% van het varkensvoeder betreft vleesvarkensvoeder.

Figuur 10 Verdeling van de BFA-productie van varkensvoerders onder de Belgische BFA-leden (Bron: BFA)

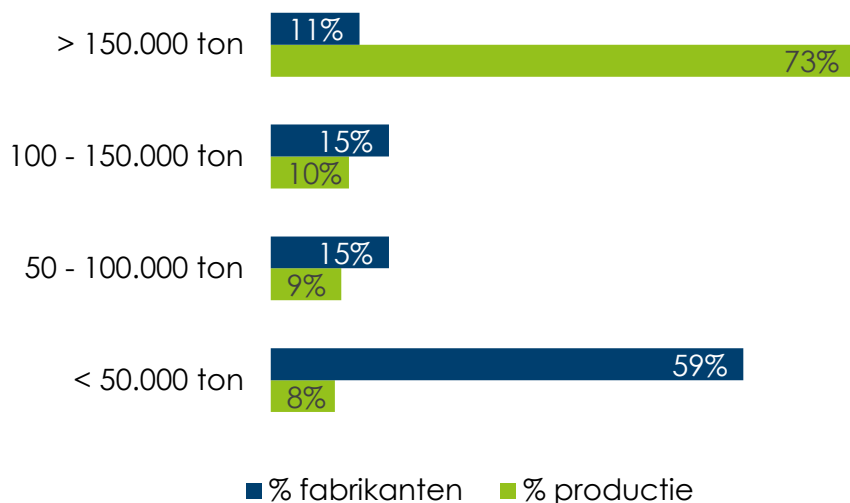

Figuur 11 BFA-productie van varkensvoerders per type varkensvoeder (Bron: BFA)

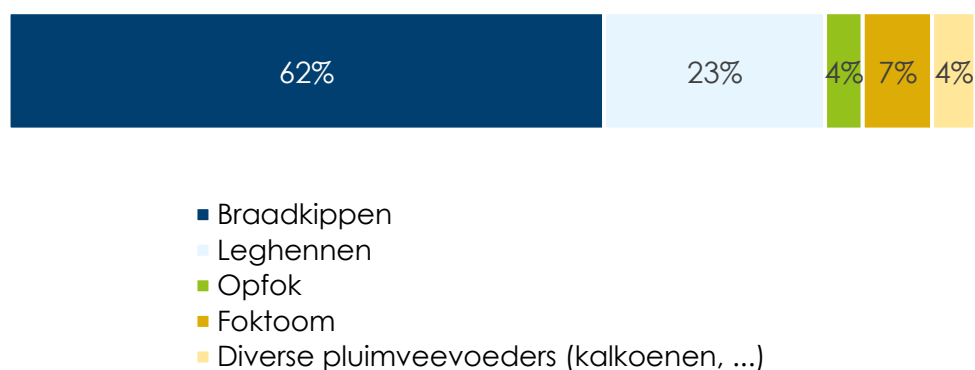
Pluimveevoeder

In 2020 waren er 54 Belgische fabrikanten van pluimveevoeder met een totale productie van 1.303.097 ton. De 11% grootste bedrijven vertegenwoordigen 73% van de totale pluimveevoederproductie.

62% van het pluimveevoeder betreft braadkippenvoeder. De Belgische pluimveesector kenmerkt zich dan ook door een grotere focus op braadkippen dan op leghennen. De productie van voeders voor ander pluimvee (zoals kalkoenen) vertegenwoordigt slechts 4% van de pluimveevoederproductie.

Figuur 12 Verdeling van de BFA-productie van pluimveevoeders onder de Belgische BFA-leden (Bron: BFA)

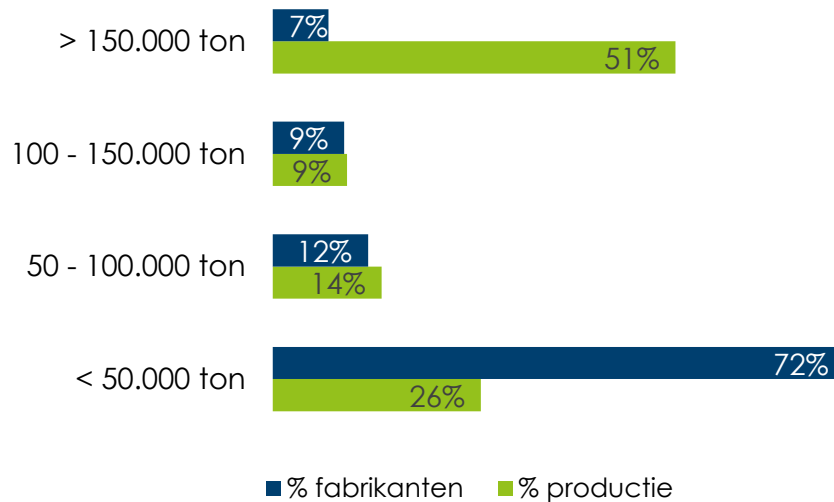

Figuur 13 BFA-productie van pluimveevoeders per type pluimveevoeder (Bron: BFA)

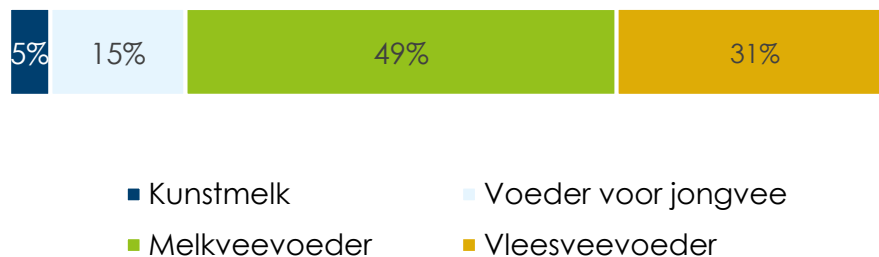
Rundveevoeder

In 2020 waren er 87 Belgische fabrikanten van rundveevoeder met een totale productie van 1.586.678 ton. De 7% grootste bedrijven vertegenwoordigen meer dan 50% van de totale rundveevoederproductie.

48% van het rundveevoeder betreft melkveevoeder, 31% betreft vleesveevoeder.

Figuur 14 Verdeling van de BFA-productie van rundveevoeders onder de Belgische BFA-leden (Bron: BFA)

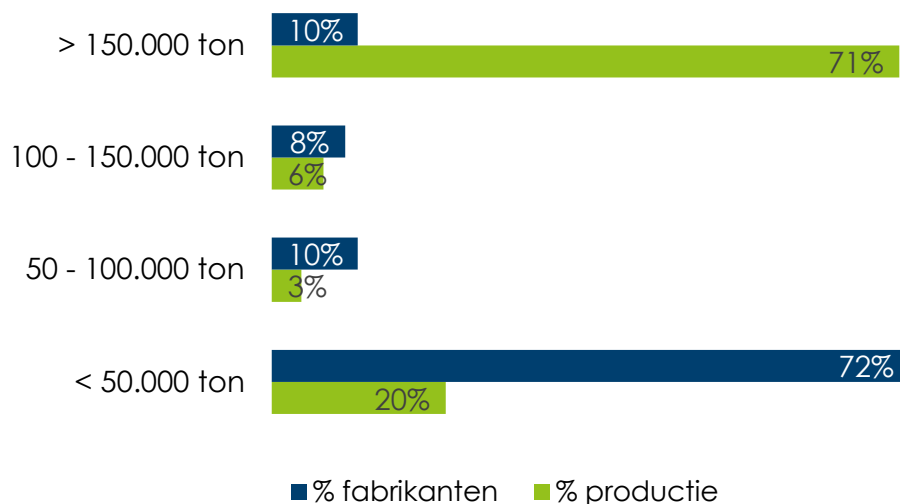

Figuur 15 BFA-productie van rundveevoeders per type rundveevoeder (bron: BFA)

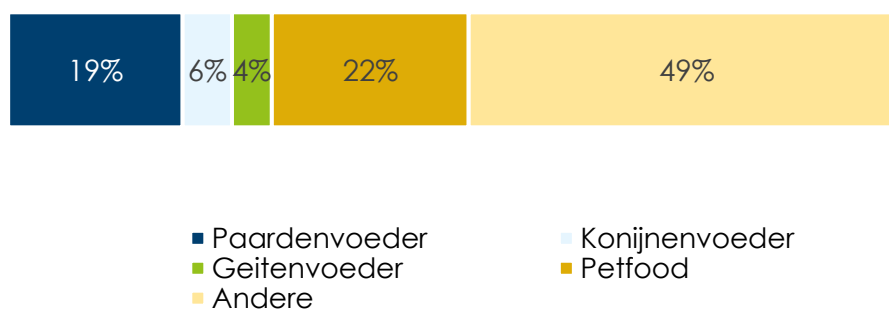
Diverse voeders

In 2020 waren er 72 Belgische fabrikanten van diverse voeders met een totale productie van 519.566 ton. De term diverse voeders omvat de voeders bestemd voor paarden, konijnen, geiten, schapen, vissen, petfood en duiven.

De 10% grootste bedrijven vertegenwoordigen 71% van de totale productie diverse voeders. 44% gaat naar “andere voeders”, voornamelijk duivenvoeder. 22% is petfood en 20% paardenvoeder.

Figuur 16 Verdeling van de BFA-productie van diverse voeders onder de Belgische BFA-leden (Bron: BFA)

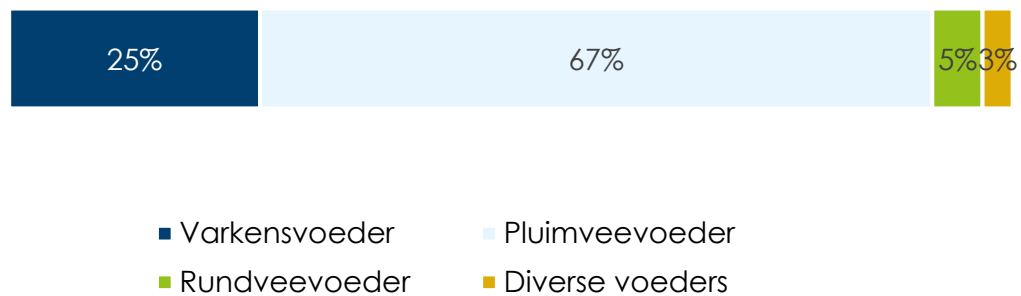

Figuur 17 BFA Productie van diverse voeders per type voeder (de groep “andere” omvat voornamelijk duivenvoeders) (Bron: BFA)

22% van de “diverse voeders” zijn voeders voor gezelschapsdieren.

PRODUCTIE DOOR NIET-BELGISCHE BFA-LEDEN

In 2020 werden er 335.174 ton mengvoeders en 3.420 ton voormengsels afgezet op de Belgische markt door de niet-Belgische BFA-leden (vnl. afkomstig uit Nederland). Twee derde van deze mengvoeders betrof pluimveevoeders en een kwart varkensvoerders.

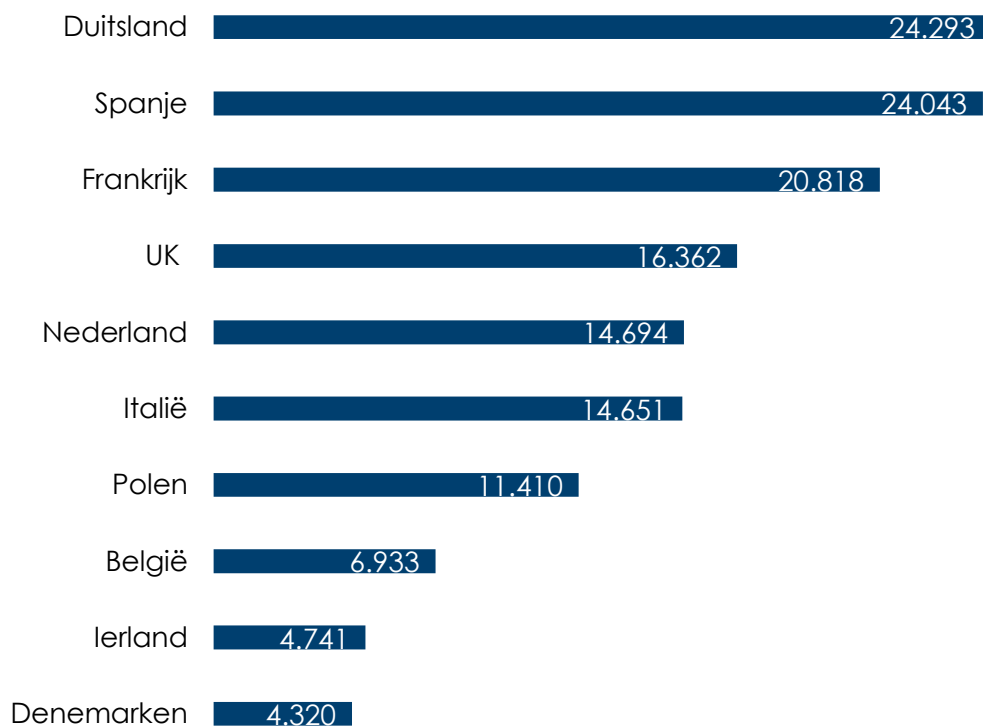

Figuur 18 Afzet van diervoeders op de Belgische markt door niet-Belgische BFA-leden (excl. voormengsels) (Bron: BFA)

DE EUROPESE DIERVOEDERSECTOR

1. De 10 meest producerende landen

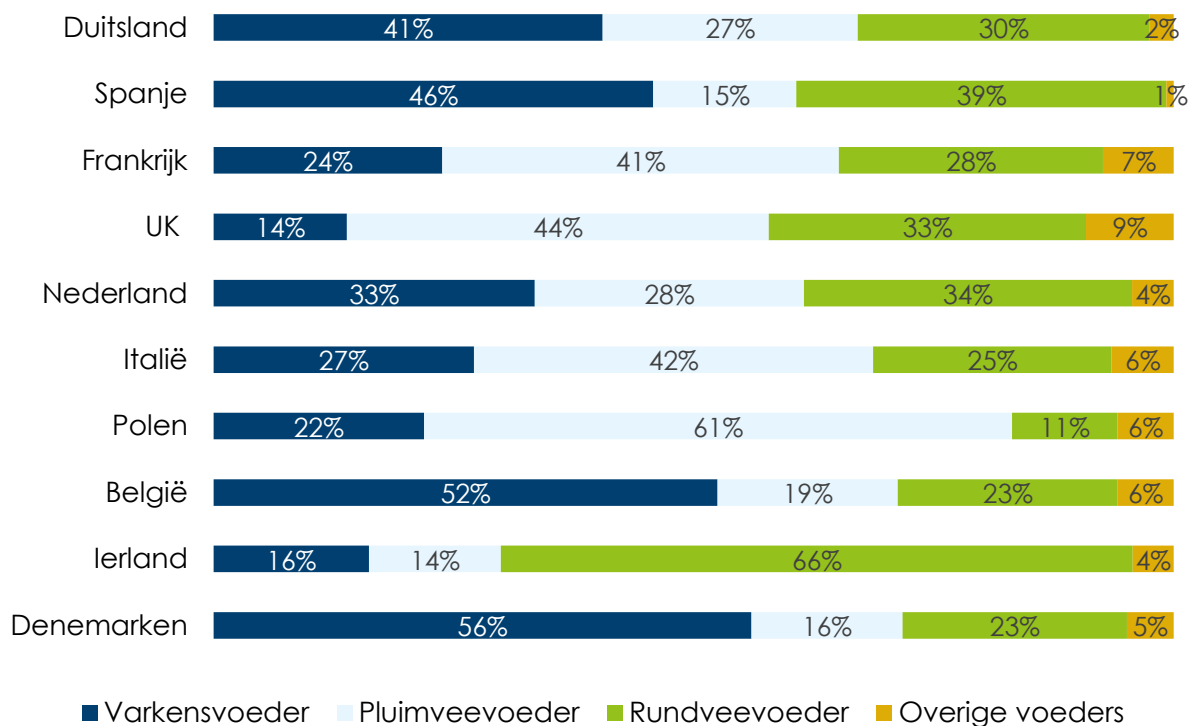
De 10 meest producerende landen in Europa (EU-28) produceerden in 2020 samen 142,3 miljoen ton diervoeders. België staat de afgelopen 5 jaar steevast op de 8^e plaats.

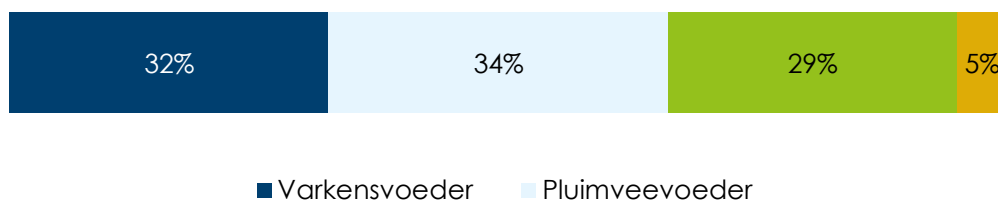
*Figuur 19 Productie van de 10 meest producerende landen binnen de EU-28 (1000 ton)
(Bron: FEFAC)*

Wat betreft de verdeling per diervoedertype is België het meest te vergelijken met Denemarken. Ongeveer de helft van de mengvoederproductie is varkensvoeder en ongeveer een kwart rundveevoeder. Het aandeel pluimvee is het grootst in Polen (61%), maar ook in o.a. de UK, Frankrijk en Italië is het aandeel pluimveevoeders meer dan 40%. Ierland spant de kroon in rundveeproductie met bijna 66% van de totale mengvoederproductie.

Op basis van de globale cijfers voor de EU-28 zijn het aandeel pluimvee-, varkens- en rundveevoeder ongeveer gelijk (34%, 32% en 30% respectievelijk).

Figuur 20 Verdeling van de mengvoederproductie per diervoedertype voor de 10 meest producerende lidstaten van de EU-28 in 2020 (Bron: FEFAC)

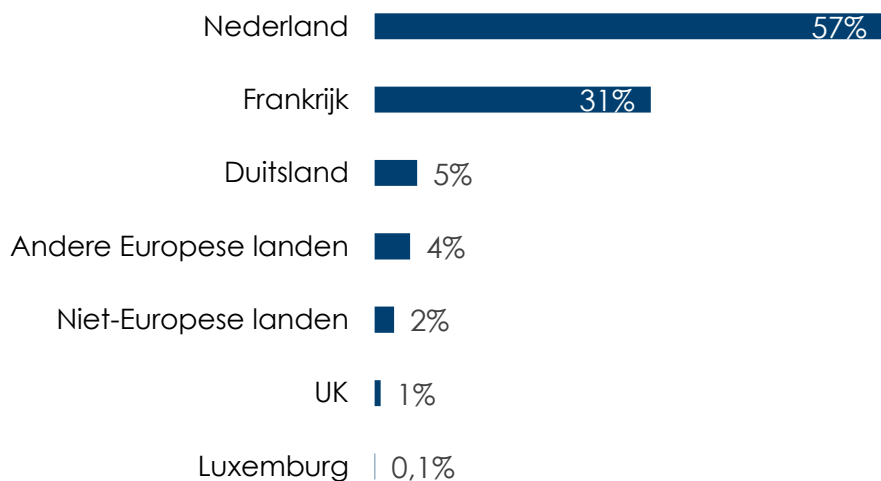

Figuur 21 Verdeling van de mengvoederproductie per diervoedertype voor EU-28 in 2020 (Bron: FEFAC)

Al 5 jaar op rij staat België op de 8ste plaats in Europa (EU-28).

2. Import naar België

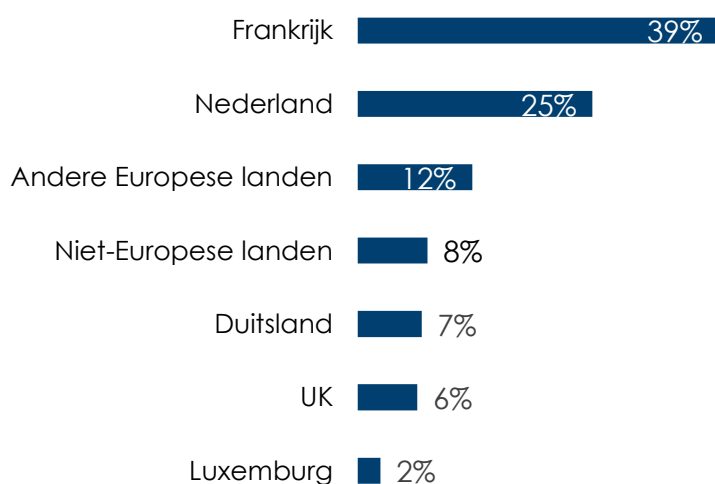
In 2020 werden in totaal 1.579.441 ton diervoeders⁷ geïmporteerd naar België. 57% hiervan komt uit Nederland en 31% uit Frankrijk.

Figuur 22 Import naar België van diervoeders (Bron: Nationale Bank van België)

3. Export vanuit België

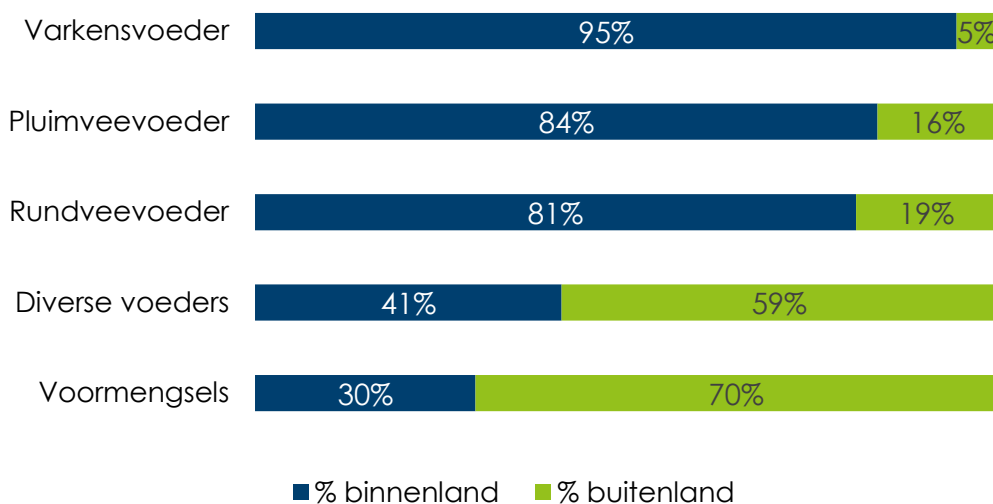
In 2020 werden in totaal 1.306.657 ton diervoeders geëxporteerd uit België. 39% hiervan gaat naar Frankrijk en 25% naar Nederland.

Figuur 23 Export uit België van diervoeders (Bron: Nationale Bank van België)

⁷ Gebaseerd op de Intrastat-codes 23091011 t.e.m. 23099095, incl. honden- en kattenvoer, visperswater en perswater van zeezoogdieren, gemelasseerde bietenpulp en voormengsels.

Specifiek voor de BFA-productie zijn meer gedetailleerde cijfers per diervoedertype beschikbaar. 95% van het in België geproduceerde varkensvoeder wordt afgezet in eigen land. Ook het leeuwendeel van het pluimvee- en rundveevoeder (> 80%) wordt afgezet in België. Voor diverse voeders en voormengsels is de situatie omgekeerd: meer dan de helft van de geproduceerde producten is bestemd voor het buitenland. Deze producten hebben typisch een hogere toegevoegde waarde.

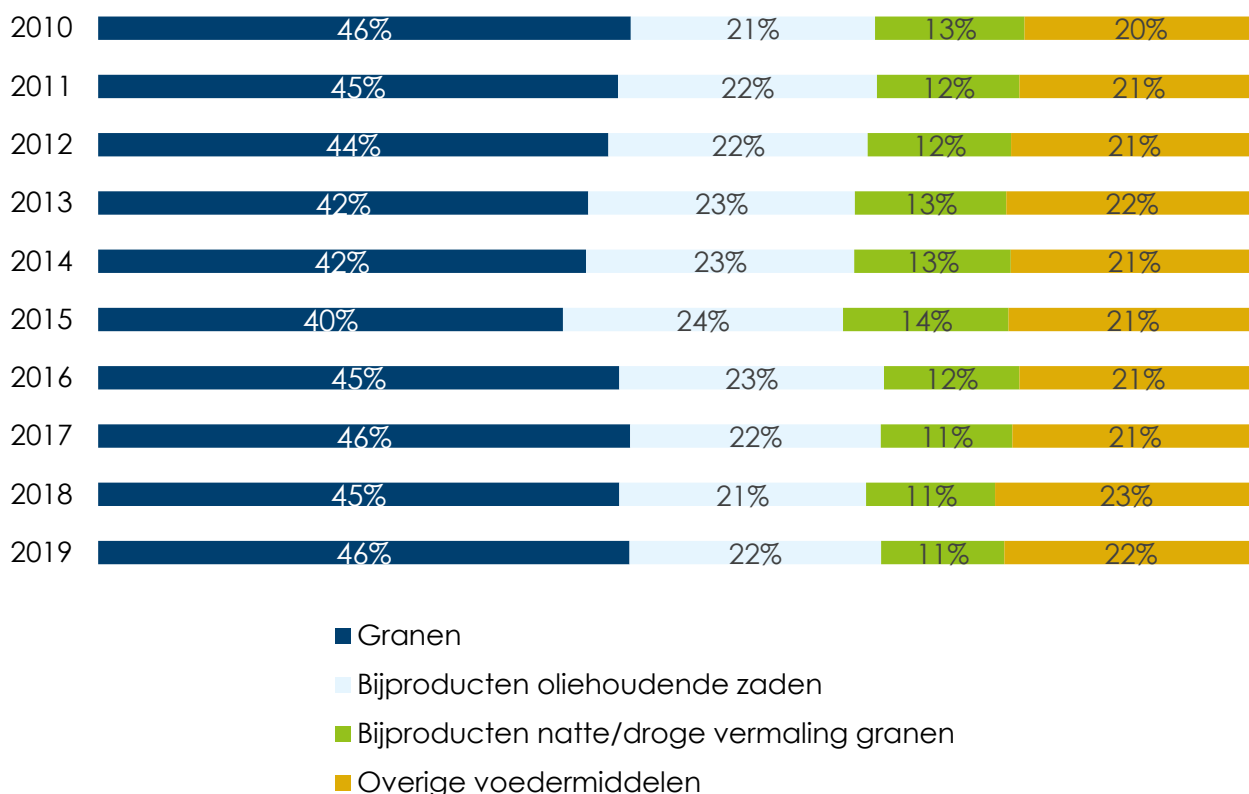
Figuur 24 Verdeling afzet binnen- / buitenland voor de Belgische BFA-productie (Bron: BFA)

België importeert en exporteert diervoeders vooral naar zijn buurlanden.

GRONDSTOFGEBRUIK

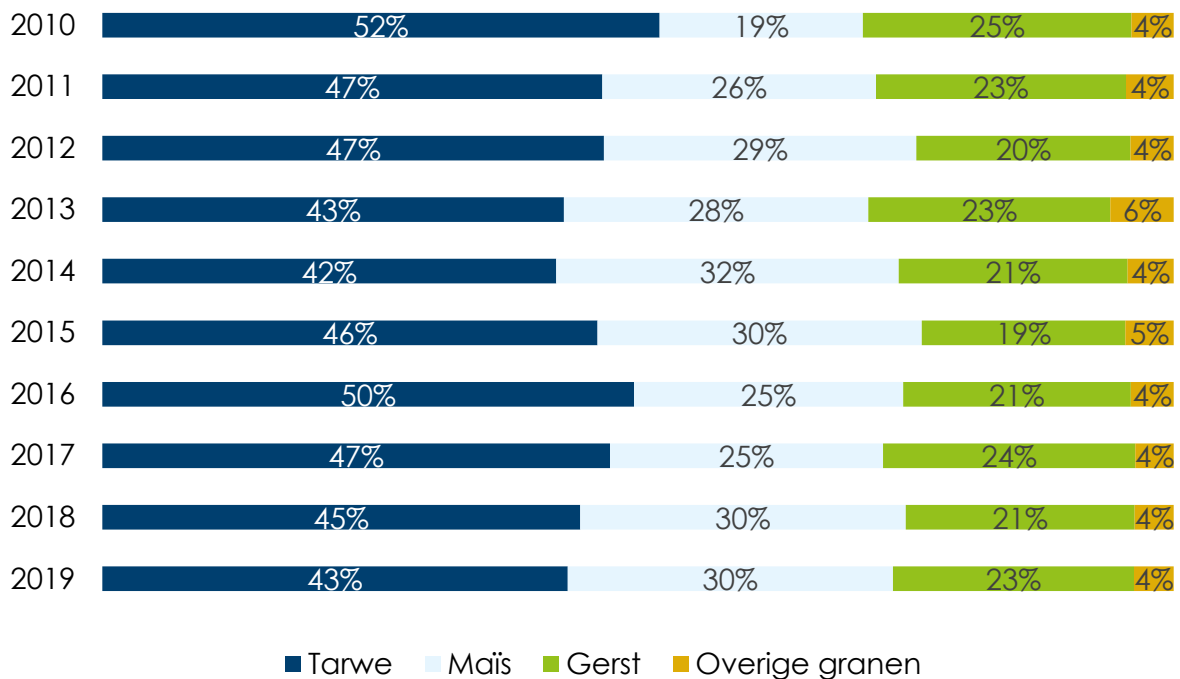
De laatst beschikbare cijfers van het grondstofverbruik zijn deze van 2019. In 2019 bedroeg het totale grondstofgebruik⁸ 7,95 miljoen ton. Het grondstofverbruik bedroeg de afgelopen 5 jaar gemiddeld 7,82 miljoen ton.

Bijna de helft van de verwerkte voedermiddelen zijn granen (46%). De som van het volume tarwe, maïs en gerst maakte in 2019 96% van de granen uit. De verhouding tarwe, maïs en gerst varieerde de voorbije 10 jaar lichtjes, afhankelijk van de prijs en oogstvoorraden.

Figuur 25 Gebruik voedermiddelen voor productie van diervoeders (Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)

⁸ Mengvoederfabrikanten die deelnemen aan het sectoraal bemonsteringsplan voor voedselveiligheid. Enkel voedermiddelen worden meegenomen, dus geen toevoegingsmiddelen en additieven, voormengsels en aanvullende diervoeders.

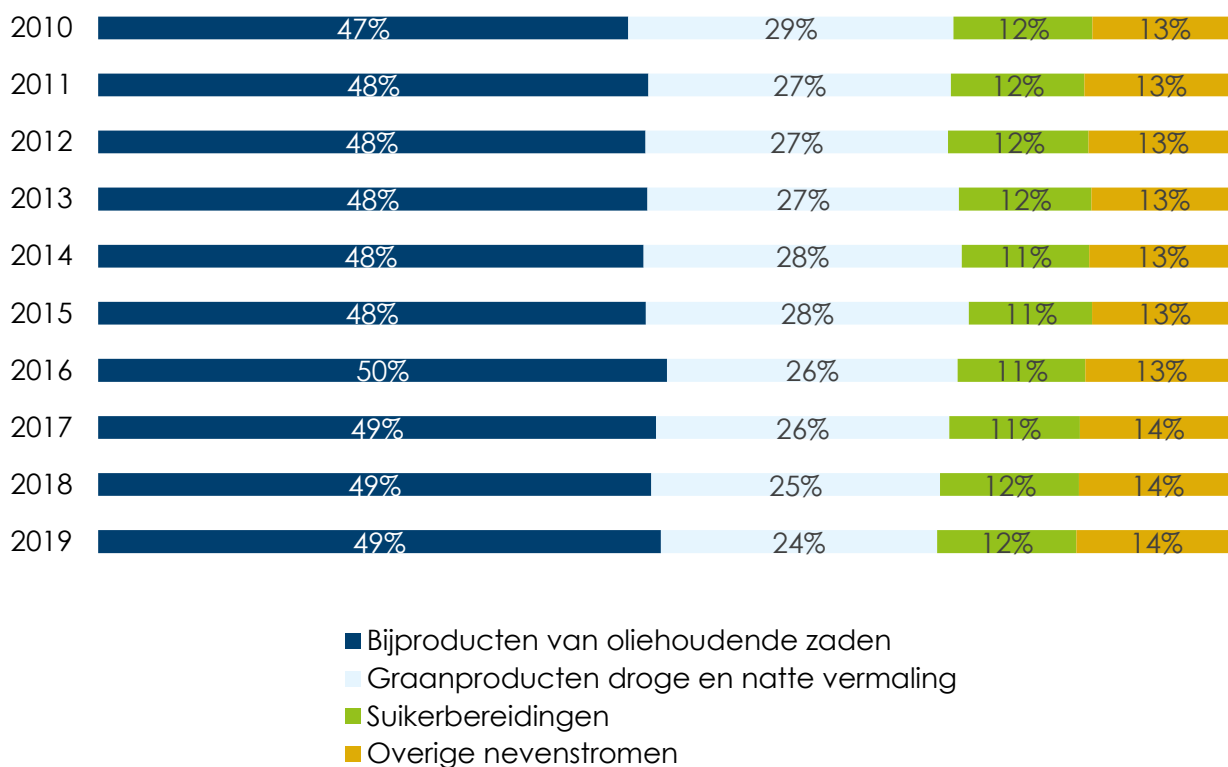

Figuur 26 Gebruik voedermiddelen voor productie van diervoeders (de groep overige granen omvat o.a. haver, rogge, triticale, spelt) (Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)

43,9% van de grondstoffen zijn nevenstromen uit de voedings- en biobrandstoffenindustrie. De veevoederindustrie draagt hiermee sterk bij aan de kringloopeconomie en de circulaire landbouw (meer info: [duurzaamheidscharter van BFA](#)).

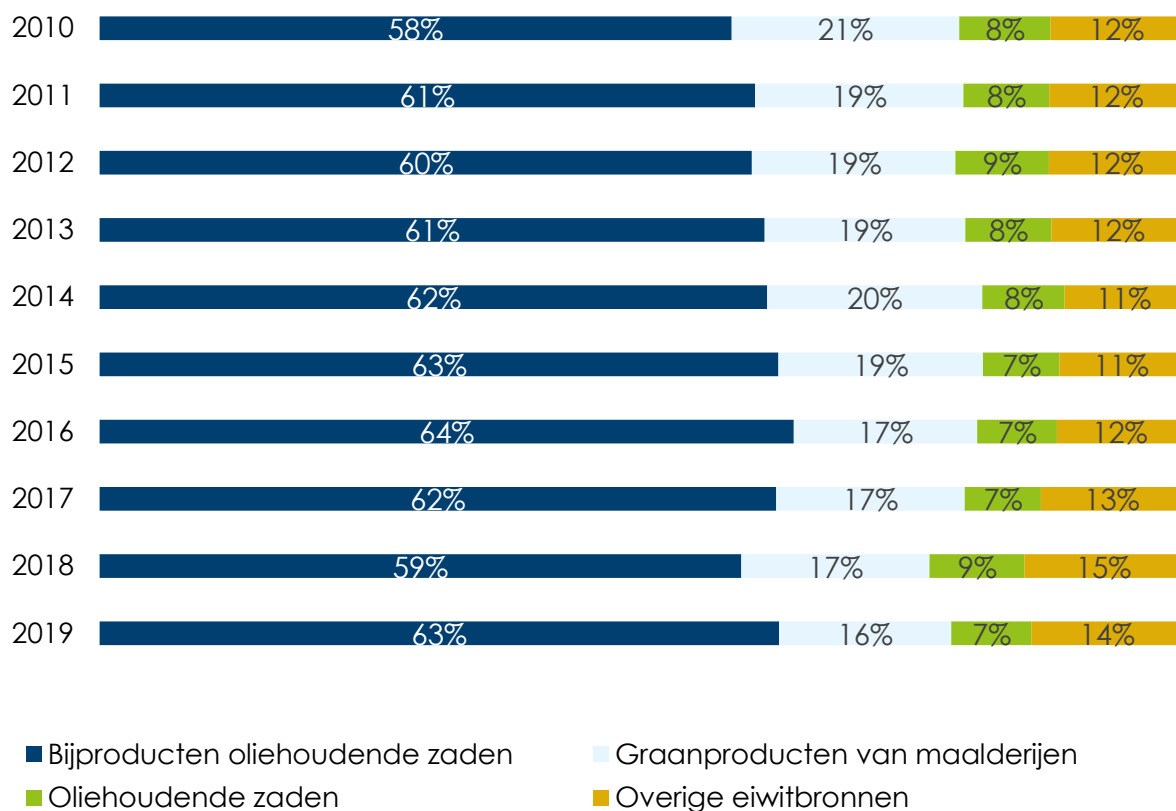
De helft van de nevenstromen (49%) zijn bijproducten van oliehoudende zaden (vb. koolzaadschroot, zonnepitschilfers, sojaschroot) gevolgd door 24% graanproducten van maalderijen (vb. tarwezemelen, kortmeel). Suikerbereidingen (vb. melasse) maken 12% van de nevenstromen uit. Het aandeel van de verschillende nevenstromen bleef ook relatief constant de voorbije 10 jaar.

43,9% van de grondstoffen zijn nevenstromen uit de voedings- en biobrandstoffenindustrie. De veevoederindustrie draagt hiermee sterk bij aan de kringloopeconomie en de circulaire landbouw.

Figuur 27 Gebruik nevenstromen voor productie van diervoeders (de overige nevenstromen omvatten o.a. bakkerijproducten en deegwaren, bijproducten van de biobrandstofindustrie en dierlijke bijproducten) (Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)

In 2019 zijn bijna twee derde van de verbruikte eiwitten (63%) afkomstig van bijproducten van oliehoudende zaden, gevolgd door 16% graanproducten van maalderijen. Oliehoudende zaden maken 7% van de eiwitten uit, zaden en peulvruchten 4% en dierlijke bijproducten 3%.

*Figuur 28 Eiwitbronnen bij de productie van diervoeders (berekening op basis van het gemiddelde eiwitpercentage per productgroep, de overige eiwitbronnen omvatten o.a. zaden en peulvruchten, dierlijke bijproducten, bijproducten van de biobrandstofindustrie)
(Bron: Sectoraal bemonsteringsplan BFA voor voedselveiligheid)*

CONCLUSIE – 2020 IN CIJFERS

De coronapandemie had in 2020 ook op de diervoedersector een grote impact en bracht de nodige logistieke uitdagingen, hoge grondstofprijzen, kleine marges, ... met zich mee.

De mengvoederproductie (7,048 miljoen ton⁹) steeg in 2020 met 5,7% t.o.v. 2019. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat de productie in 2018 en 2019 een lichte terugval kende door o.a. beperkingen in de varkenssector omwille van Afrikaanse varkenspest en H3-vogelgriepbesmettingen in de pluimveesector. Hierdoor staat België net als de voorbije jaren op de 8ste plaats in de lijst van meest producerende landen binnen de EU-28. Ook de omzet steeg licht t.o.v. 2019 tot 4,70 miljard €.

In 2019 bedroeg het totale grondstoffenverbruik van de BFA-leden 7,95 miljoen ton. Maar liefst 43,9% van deze grondstoffen zijn nevenstromen uit de voedings- en biobrandstofindustrie. De veevoederindustrie levert dus een substantiële bijdrage aan de circulaire economie. Hier stopt het echter niet: de mengvoederindustrie stelt zich tot doel om dit aandeel tegen 2030 tot 50% te verhogen, een ambitieuze doelstelling!

⁹ Productie van de Belgische BFA-leden exclusief voormengsels

Minder methaan uitstoten

De agrovoedingssector engageert zich samen met de Vlaamse overheid om de methaanuitstoot bij rundvee tegen 2030 met 26% te reduceren. Dit ten opzichte van 2016. De Belgische diervoedersector gaat met specifieke voedermaatregelen de helft hiervan (13%) realiseren tegen 2025.

Ecologische voetafdruk verkleinen

BFA biedt tegen 2022 haar leden opleidingen aan met betrekking tot het uitvoeren van levenscyclusanalyses (LCA). Zo kunnen we de impact van onze grondstoffen in kaart brengen en onze aanpak voor een kleinere ecologische voetafdruk verbeteren.

Energiezuiniger produceren

In 2021, 2025 en 2029 onderzoeken we het energieverbruik bij diervoederfabrikanten. Op basis van de resultaten van deze studies creëren we 'best practices' voor energiebesparingen die we communiceren met de diervoederindustrie.

Ziekteverwekkers bij pluimvee en varkens verminderen

Alle BFA-leden zullen tegen 2021 het jaarlijks geëvalueerde bioveiligheidsprotocol voor pluimvee en varkens implementeren. BFA werkt een brochure uit voor alle medewerkers van de diervoederindustrie, van chauffeurs tot vertegenwoordigers.

Efficiënter omspringen met eiwitten

BFA brengt de netto bijdrage van de Belgische veehouderij aan de eiwitvoorziening voor de mens in kaart.

Dierlijke productie met minder voeder

De (gestandaardiseerde) voederconversie (= hoeveelheid krachtvoeder per kg vleesproductie) van varkens en pluimvee verbetert tegen 2028 met 10% ten opzichte van 2018.

Duurzame soja

Tegen 2030 voldoet alle soja die door Belgische diervoederfabrikanten wordt gebruikt (60% in 2022 en 75% in 2025) aan de FEFAC Soy Sourcing Guidelines en de FEFAC Deforestation Free criteria.

Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen hernieuwen

BFA en de Vlaamse overheid vernieuwen samen tegen 2021 het actieplan alternatieve eiwitbronnen. De diervoedersector streeft naar minder import van soja uit niet-Europese landen en een meer divers gebruik van alternatieve eiwitbronnen.

Minder stikstof en fosfor uitstoten

De leden van BFA blijven de uitstoot van stikstof (N) en fosfor (P_2O_5) in de natuur verder beperken. Dit doen ze door jaarlijks minstens 3 miljoen ton varkens- en pluimveevoeder te produceren in lijn met het laagnutriëntenconvenant. De overeenkomst met de Vlaamse overheid beperkt de hoeveelheid N en P_2O_5 in het voeder.

Arbeidsongevallen verminderen

BFA actualiseert het handboek arbeidsveiligheid (2021) en organiseert opleidingen voor haar leden. BFA werkt tegen 2022 een monitoringssysteem uit voor de opvolging van het aantal arbeidsongevallen. Hiermee willen we tegen 2030 het aantal arbeidsongevallen in onze sector met 10% doen dalen ten opzichte van 2022.

De circulaire economie stimuleren

Tegen 2030 komt 50% van de gebruikte grondstoffen in de Belgische diervoederindustrie uit nevenstromen van de levensmiddelen- en biobrandstofindustrie. Elk BFA-lid krijgt jaarlijks inzicht in zijn gebruik van nevenstromen ten opzichte van het gemiddelde in de sector.

0% antibiotica in gemediceerde diervoeders

Tegen 2030 streven we ernaar dat de productie van met antibiotica gemediceerde voeders naar 0% gaat. Hierbij reduceren we volgens dit stappenplan: 65% tegen 2022 en 75% tegen 2024. Dit telkens in vergelijking met referentiejaar 2011.